

LITERATURA, UNA ART PLÀSTICA

visited the Great Blasket and fell in love with it.
... to rebuild the village as a holiday

2n batxillerat A

AGRAÏMENTS

Aquest treball no l'hauria pogut dur a terme sense un llistat de persones que m'han ajudat, cadascú en la seva mesura.

En primer lloc a la meva tutora , per haver estat al meu costat, amb tot el temps, esforç i dedicació que ha calgut, i al programa Itinera de la UdL, per haver fet possible la meva participació i haver-me proporcionat tota la informació fonamental per la redacció d'una novel·la.

Dono les gràcies a tots els meus companys, amics, professors i família, que sempre han confiat plenament en les meves capacitats, i esperen amb candeletes poder llegir la novel·la.

Finalment, als meus pares, qui han fet possible tots els viatges, i m'han donat la possibilitat de veure món i espais on m'he pogut inspirar.

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. ABSTRACT	7
2. INTRODUCCIÓ.....	8
3. EL PROCÉS CREATIU	10
3.1. COM NARRAR UNA HISTÒRIA	11
3.1.1. NARRAR	11
3.1.1.1 Entre la idea i l'escriptura	11
3.1.1.2 La narració literària.....	11
3.1.1.3 L'estil propi	11
3.1.1.4 El procés del relat escrit	12
3.1.1.5 Els moments previs	12
3.1.1.6 Les fonts productives: el primer impuls per a escriure una història.....	12
3.1.1.7 Treballar amb la idea (executar un pla de treball).....	13
3.1.1.8 La dificultat més comuna.....	13
3.1.1.9 Parar i delinear	13
3.1.2. PLANTEJAR UN RELAT	14
3.1.2.1 El cicle narratiu.....	14
3.1.2.2 Una guia útil	14
3.1.2.3 Passos de la construcció.....	14
3.1.2.4 Plantejament, nus i desenllaç (concepte clàssic de narració)	15
3.1.2.5 Traçar un esquema de funcions.....	15
3.1.2.6 Elaborar i planificar	15
3.1.2.7 Per què un desenvolupament i no un altre?	15
3.1.2.9 Quan acaba la història escrita?.....	16
3.1.3. INTRIGA	17
3.1.3.1 Maneres de narrar	17
3.1.3.2 Una escena, per què?	17
3.1.3.3 El resum	17
3.1.3.4 L'acció	18
3.1.3.5 Les unitats.....	18
3.1.3.6 Distendre el clima	18
3.1.3.7 Diferents tractes narratius al mateix relat.....	18

3.1.3.8	El mateix argument explicat de maneres diferents.....	19
3.1.4.	DESCRIURE ESCENARIS I ACTORS.....	20
3.1.4.1	Es descriu per explicar alguna cosa	20
3.1.4.2	Crear una atmosfera.....	20
3.1.4.3	Les tècniques i el ritme	20
3.1.4.4	Converteix-te en un gran observador.....	21
3.1.5.	LA VEU QUE NARRA.....	22
3.1.5.1	Què fa el narrador?.....	22
3.1.5.2	El narrador protagonista.....	22
3.1.5.3	El narrador testimoni.....	22
3.1.5.4	El narrador omniscient.....	22
3.1.5.5	Dues modalitats oposades de narrador (omniscient i testimoni).....	23
3.1.5.6	Diàleg.....	23
3.1.5.7	Monòleg.....	24
3.1.6.	EL PERSONATGE	24
3.1.6.1	La seva creació.....	24
3.1.7.	LES FUNCIONS DEL TEMPS I L'ESPAI.....	24
3.1.7.1	Artificis literaris.....	24
3.1.7.2	Les principals comeses	25
3.1.8.	CONCLUSIÓ.....	25
4.	EL PROCÉS DE CREACIÓ DE LA MEVA NOVEL·LA	26
4.1.	PRIMERS ESBOSOS DE LA HISTÒRIA	27
4.2.	ELS PERSONATGES I LA SEVA CREACIÓ.....	29
4.3.	ELS ESPAIS I INFORMACIÓ RELLEVANT	40
4.3.1.	CIUTATS PRINCIPALS.....	41
4.3.1.1.	Luxemburg.....	41
4.3.1.2.	Amsterdam.....	42
4.3.1.3.	París	43
4.3.2.	ALTRES ESPAIS	44
5.	EL DESENVOLUPAMENT DE LA TRAMA.....	48
5.3.	TRAMA DEFINITIVA.....	50
5.3.1.	FETS DEL 1980.....	50

5.3.1.1	El desencadenant de la problemàtica	50
5.3.2.	COM TORNEN A SORTIR A LA LLUM ELS FETS?	52
5.4.	ELEMENTS TRANSCENDENTS	53
6.	EL RESUM PER A LA CONTRAPORTADA	54
7.	EL TÍTOL	55
8.	IL·LUSTRACIONS	56
9.	LA PORTADA	57
10.	CONCLUSIONS	58
11.	BIBLIOGRAFIA EN LÍNIA	59

1. ABSTRACT

Empezando desde la simple ilusión de escribir una novela, este trabajo refleja todos los pasos que he seguido para la creación de mi primera obra. Esa fue la motivación que me llevó a escoger el tema y toda la información que encontraréis recogida en estas páginas.

He realizado, pues, todo el camino, desde la imaginación hasta la redacción de mi novela, incluyendo el diseño de la portada y la contraportada y las ilustraciones.

Todo el recorrido que he realizado me ha ayudado a llegar a la conclusión que detrás de una novela hay mucho más trabajo y dificultades de las que uno puede imaginarse.

This research project reflects all the steps I have followed to create my first novel, starting from the simple excitement of writing one. That was the motivation that led me to choose the topic and all the information that can be found in these pages.

I've done all the process by myself, from the imagination to the final writing of the novel, including the design of the front and back covers and the illustrations.

All the journey I have made has helped me to reach the conclusion that behind a novel there is much more work and difficulties than one can imagine.

2. INTRODUCCIÓ

A vegades les idees et venen en el moment menys esperat. No tens res a prop per apuntar les petites imatges que t'apareixen al cap com fotogrames. Més o menys és el que em va passar a mi.

Feia molt de temps que pel meu cap rondava la idea d'escriure una novel·la. Sempre m'havia imaginat publicant-ne una i, de fet, algun dia em dignaré a acabar les desenes de documents que tinc començats amb històries sense final.

El motiu va ser fàcil. Aquesta era la meua oportunitat per poder tirar endavant un objectiu que fa anys està present a la meua vida. Era l'oportunitat per materialitzar-ho, i fer-ho de la millor manera possible: amb l'ajuda de professionals que m'ajudessin en els aspectes tècnics i, a partir d'aquí, seguir sola en els futurs projectes, en les futures novel·les.

El tema del projecte el tenia, però escollir-ne un per a la història, ja va ser més complicat. Primer vaig voler recórrer als somnis, tema que em fascinava per la quantitat d'imaginació que un hi pot posar. A part, sabia del cert que a més d'una història fictícia, també volia incloure recerca, fets reals, verços.

El que em va ajudar a tancar el tema del treball va ser un títol. Un exemple de treball del programa *Itinera* de la UdL. "Relació entre la literatura i les arts plàstiques". Ja ho tenia.

Vaig poder entrar en aquest programa i em van donar la possibilitat de quedar-me amb aquest títol, que em va donar la idea definitiva per encarar el fil narratiu i el tema de la història: havia d'aparèixer l'art com a element protagonista. L'elecció d'aquest títol també em va fer acotar més la línia del treball que volia seguir. No només em proposava escriure una novel·la, sinó que en faria també les il·lustracions.

El meu objectiu era arribar a conèixer el procés d'escriptura d'una novel·la, el procés creatiu, els personatges, les descripcions, els aspectes tècnics a l'hora de redactar...

I per aconseguir-ho, vaig haver de posar al meu abast un munt de materials i objectes que m'ajudessin a fer la feina una mica més fàcil. El més important, l'ordinador. Ha sigut l'eina que m'ha permès la redacció definitiva de la novel·la, tot i que el procés creatiu es va desenvolupar en un altre marc, tan senzill com una llibreta i un bolígraf.

No obstant, no s'acaba aquí. També m'he trobat amb dificultats que ja intuïa des d'un principi: la imaginació. Què passa quan no està inspirada? Quan, per molt que t'hi poses, res de bo surt del teu cap. M'hi he trobat en diverses situacions i el millor que he pogut fer ha estat parar. Deixar respirar la ment, reposar les idees i tornar-hi més endavant. Això em va servir els mesos d'estiu, temporades llargues en què la ment pot donar molt de si. Els viatges per la costa, a diferents ciutats. Veure món, en general, em van servir també per oxigenar la inspiració. Viatjar em va inspirar en detingudes ocasions i, sobre paper, vaig anar madurant les idees.

En aquest treball mostraré tots els passos que vaig seguir per a la creació de la meva primera novel·la, com vaig passar d'una petita idea, vinguda a partir d'un àlbum de fotografies de la meva mare, a tota una història, creant uns personatges que m'han acompanyat durant tot aquest temps i que quasi ja em semblen reals. De fet, això és un dels resultats que volia acabar obtenint, desenvolupar una trama que cridés l'atenció, situada en llocs reals, que el lector es pogués sentir dins l'escena, però amb un toc fantasiós.

Fer dels personatges amics vostres i que us pugueu posar a la pell en cada una de les situacions en què es trobaran aquests.

A més a més, també trobareu les fonts d'informació que he consultat per a endinsar-me plenament en la novel·la i en l'època en què transcorre. Perquè no tot és pensar i escriure. També hi ha un procés de recerca darrere. I, a vegades, aquestes recerques han sigut les culpables de girs inesperats en l'obra.

En resum, un breu recorregut per la meva ment des dels inicis fins al final de la creació d'una novel·la, plena d'emocions, girs i misteri.

Per començar, podreu trobar un primer apartat titulat "El procés creatiu", on, de manera resumida, exposaré els criteris que una escriptora pot seguir a l'hora d'escriure, i, abans de presentar definitivament la meva novel·la, explicaré què he fet jo per arribar a madurar una petita idea.

3. EL PROCÉS CREATIU

El primer de tot és tenir una idea o, si més no, quelcom que t'inspiri suficientment com per seguir estirant el fil. Aquesta part reveladora pot ser a partir d'una idea pròpiament o, simplement, d'una paraula que acabarà arribant a aquesta.

No obstant, aquesta idea pot aparèixer de mil maneres. Es pot adquirir un impuls de qualsevol lloc, fins i tot, d'aquells que menys t'esperes. Poden ser fonts productives, referint-nos a aquelles que ens proporcionaran la idea:

1. Un episodi viscut: observant els incidents del dia a dia que afecten l'estat d'ànim...
2. La premsa diària
3. Una frase
4. Una impressió
5. L'atzar: per casualitat, de manera inesperada. Observant amb atenció l'entorn.

En el meu cas, un simple àlbum de fotografies de casa és el que va fer que en la meua ment comencés a coure's una petita idea. Un dia, tot fullejant els llibres de fotografies dels armaris del menjador, vaig topar-me amb un de la meua mare. Era diferent, no era familiar. En l'àlbum hi apareixien fotos d'ella amb les seves amigues. Era el seu viatge de final de carrera, i se n'havien anat amb autobús durant un cert temps a viatjar per Europa. Van visitar les ciutats de Luxemburg, Brussel·les i París.

Em vaig quedar rumiant. Com podia fer que d'aquests esdeveniments en sorgís una història que valgués la pena ser explicada?

El primer que vaig fer va ser llegir. Llegir un llibre especial, *Cómo narrar una historia*. Un que ensenyava a narrar, a fer possible totes aquelles idees que tenia al meu cap. A continuació, de manera resumida, trobareu els aspectes més importants de tot el procés de creació d'una novel·la que em van ajudar a arribar al final d'aquesta.

Estan presentats els aspectes des de la primera idea, com obtenir-la i desenvolupar-la, la creació dels personatges i com donar-los veu; com plantejar, elaborar, i començar un desenvolupament i història i fins a la descripció dels espais i escenes.

3.1. COM NARRAR UNA HISTÒRIA

Abans de començar la redacció, vaig fer una recerca prèvia de les tècniques narratives i aspectes formals que havia de conèixer. Va ser a partir del llibre *Cómo narrar una historia*, una petita guia que em va servir per a marcar un camí en la redacció i en la formalització, tant dels personatges com de la trama i els escenaris.

A continuació podreu trobar un resum dels continguts del llibre, esquematitzat, i amb les idees més importants. A més a més, dades claus, frases reveladors o exemples están ressaltats amb quadres d'un color salmó.

3.1.1. NARRAR

3.1.1.1 Entre la idea i l'escriptura

Al narrar es reprenen experiències personas o d'altri, i es recreen, inventant un món nou.

Es pot començar a escriure a partir d'una *idea reveladora* o a partir d'una *paraula*, que es desenvoluparà, per acabar arribant a la idea.

3.1.1.2 La narració literària

És la construcció d'una història fictícia a partir d'una sèrie de convencions que la ficció exigeix, treballades de tal manera que el lector s'oblidi que tan sols té paraules que configuren uns personatges.

Elaboració:

- començar a partir d'una idea simple o complexa
- imaginària o real
- barrejant històries alienes amb d'altres de viscudes.

Una bona història escrita suggereix alguna cosa que supera allò evident.

- Va més enllà de la història real, l'ordre cronològic és diferent i s'hi adequa.

3.1.1.3 L'estil propi

Abans de posar-se a escriure es necessita tenir en ment com es vol narrar. Això vindrà donat pel tipus de missatge a transmetre, la finalitat... i per a cada escriptor i escriptora és diferent. Cadascú té el seu propi estil. A continuació hi han citats uns punts per a trobar quin és l'adequat per a un:

- L'eficàcia d'una idea depèn de la forma en què la idea és tractada i de la forma lingüística que es dona als pensaments.

- Millor definició de l'estil personal = més nitidesa en la percepció de la idea tractada.
- Ha d'existir una harmonia entre què es conta i com es conta.
- Els temes d'una novel·la seran més atractius o menys, segons el que el novel·lista faci a l'hora de convertir-los en una realitat de paraules.
- És la forma en què s'encarna el que fa que una història sigui original, la que dona densitat als personatges.

3.1.1.4 El procés del relat escrit

Tenir una bona idea no és tenir una bona història.

> Dificultats al plasmar una idea:

- Aquesta es pot desfilair en moltes altres.
- El pas de la idea a l'escriptura dona un resultat pobre.

> Condicions que regeixen el procés:

1. Passar d'allò general a allò particular i d'allò particular a l'universal (precisar el tema i els seus components): saber distanciar-se de l'experiència personal per donar-li el significat universal.
2. Anar de la totalitat al món narrat: construir la intriga, escollir una de totes les idees per transformar-la. Concretar la trama, la seva intensitat i els moments de tensió o canvi. Seleccionar el material que respongui a un objectiu clar = ficció creïble.
3. Connectar l'argument amb la seva forma: treballar la trama. Triar una contextualització adient per a la història. Concretar-la i desenvolupar la idea.

3.1.1.5 Els moments previs

Una vegada definit l'estil cal començar a visualitzar el projecte. Aquests són els moments previs a l'escriptura de qualsevol relat:

1. La *inspiració*, predisposició a crear. La idea no ha de sorgir forçada. Apuntar tot el que passi pel cap.
2. La *documentació* sobre aspectes i personatges que se citaran o no posteriorment i faran que les situacions siguin creïbles: colors, olors, ambients, pensaments, vestimenta...
3. La *base argumental*, el plantejament d'una història coherent. Manipular-la des de les emocions i així escollir la millor variant dels fets.

3.1.1.6 Les fonts productives: el primer impuls per a escriure una història

D'un episodi viscut: observar els incidents del dia a dia que afecten l'estat d'ànim...

1. De la premsa diària
2. D'una frase

3. D'una impressió
4. A l'atzar: per casualitat, de manera inesperada. Observar amb atenció l'entorn.

3.1.1.7 Treballar amb la idea (executar un pla de treball)

Visualitzar-la i expandir-la

1. Desenvolupar un esquema amb la **idea principal** i les afins.
2. **Comparar** la idea principal amb d'altres **similars**.
3. Senyalar la **idea oposada** a la principal.
4. **Ampliar el camp de treball** reunint dades a cada punt de l'esquema.
5. Seleccionar el **material resultant** segons el tema a treballar.
6. Dividir la idea en **episodis** (se'n poden descartar o ampliar...).
7. Compondre: inventar un món irreal que resulti creïble. **Organitzar** amb un sentit coherent i unitari els episodis.
8. Realitzar un **control** una vegada es té clar el projecte i s'està a punt d'iniciar l'escriptura.

CONTROL:

S'enllacen naturalment els paràgrafs?
 La idea va creixent al llarg de la narració?
 Afegeixo dades noves?
 La informació es repeteix innecessàriament?
 Ja existeix en alguna novel·la el material que he reunit?
 Com puc respectar la meva idea?

3.1.1.8 La dificultat més comuna

Si no se sap quin fet escollir o com resoldre un problema:

- fes una altra cosa mentre observes el personatge en acció.
- torna a l'esquema i escull la situació que més s'hi adigui.

3.1.1.9 Parar i delinear

Evitar els estereotips o els tòpics més recurrents, per això cal delinear i plantejar el desenvolupament dels elements principals prèviament.

Els personatges (de l'individu al conjunt)
 aspecte físic i situació psíquica
 actitud
 mode de presentació (noms, retrat, accions, reflexions, diàlegs...)

Els objectes (tipus i quantitat)
 animats, concrets, estàtics, en moviment...

Els sentiments (personals a col·lectius)
 tipus predominants
 desitjos i enyorances
 emocions
 hàbits
 inquietuds

El temps
 físic i mental
 climàtic i horari
 vital

3.1.2. PLANTEJAR UN RELAT

L'escriptor/a es basa en la realitat i proposa alternatives escrites segons les necessitats i emocions.

3.1.2.1 El cicle narratiu

A cada escena s'esdevé un cicle en el qual un o diferents fets son narrats i apareixen unes conseqüències amb les quals l'escriptor/a podrà conduir la historia. Cada cicle consta d'aquestes parts:

- 1. La possibilitat del fet.
- 2. La seva realització i les alternatives.
- 3. El resultat: conclusió que pot donar lloc a diferents possibilitats de continuació

> Variant: construir sèries narratives en un mateix cicle, com una sinopsi del desenvolupament.

3.1.2.2 Una guia útil

Organitzar el cicle narratiu: donar més importància a un aspecte de la idea (moments de millora o deteriorament pel personatge).

Enllaçar o intercalar episodis: plantejar una millora o deteriorament. Determinar el ritme del relat.

3.1.2.3 Passos de la construcció

Ens hem d'imaginar una novel·la com una construcció, quelcom que està en procés d'elaboració.

Hi han d'haver les peces principals sobre les quals poder construir la resta. Per això també és essencial anar traçant els passos a seguir. Així doncs trobem que:

1. Argument: és la maqueta.
2. Intriga: són les parts que componen la maqueta.
3. Trama: és el muntatge i la disposició de les parts. Perquè funcioni hi ha d'haver unitat entre totes les parts.

> Que tots els elements anomenats tinguin una funció posterior.

- Saber la direcció de l'argument.
 - Determinar els moments culminants de la història i capítols.
 - Pensar la velocitat i descans (diàlegs o descripció). Crear una atmosfera.
 - Donar més èmfasi als personatges, o a l'acció?
4. Muntar la trama: ordre dels fets on creixen els factors que aguanten el conflicte del protagonista.

3.1.2.4 Plantejament, nus i desenllaç (concepte clàssic de narració)

Narració actual: obertura contundent, desenvolupament nuclear i un final efectiu que impacti el lector. Esquema: de tres a cinc nuclis centrals amb una acció sintetitzant (moments irremplaçables de la història) que s'expandeixin.

3.1.2.5 Traçar un esquema de funcions

Les funcions ajuden a centrar i avançar en el camí de la narració escrita:

1. Definir el personatge: qui és?
2. Un desig d'aquest: què persegueix?
3. Consells o advertències que rep per part d'altri: de qui?
4. On es troba el personatge?
5. La fugida o el canvi: com ho decideix i cap a on va?
6. El retrobament amb algú o alguna cosa que l'ajudarà: qui o què és?
7. Una dificultat o amenaça: de quin tipus?
8. Un lloc al que arriba: on?
9. Un antagonista: fa aquest paper?, qui és?
10. Fracàs del personatge: com?
11. Com l'ajuda l'amic?
12. Desenllaç

3.1.2.6 Elaborar i planificar

Prendre notes per a enriquir la història, planificar tots els detalls. Saber el que passarà abans de començar a escriure. La disposició de la història...

3.1.2.7 Per què un desenvolupament i no un altre?

S'han de definir les raons que et porten a escriure una història o una altra.

Les millors respostes s'obtenen durant l'escriptura mateixa.

Quina idea m'interessa destacar?
És una idea que té validesa?
De part de quin personatge estic?
El defensaré sempre?
Què pretenc provocar al lector?
Puc interessar a un públic ampli o restringit?
Amb quines altres idees estableixo una connexió?
Em convé incorporar algunes d'aquestes idees?
Com l'encarno?

3.1.2.8 Com comença la història escrita?

L'inici ha d'*atrapar el lector*: escriure un moment dramàtic viscut pel protagonista.

No ha d'incloure ni massa ni massa poques dades.

1. Inici amb un contratemps.
2. Inici amb una situació feliç, però en breu apareix el contratemps o conflicte.

3.1.2.9 Quan acaba la història escrita?

Acaba quan s'ha proporcionat tota la *informació bàsica* i el lector es pot sorprendre i reflexionar.

- Final: ha de resoldre el problema plantejat al principi i al mig i no pot ser il·lògic, forçat o poc probable, ja que arruïnaria la història. Millor no recórrer a la mort si no és imprescindible.

Construcció d'un final:

1. Dialogat.
2. Presentació de l'entorn que envolta els personatges.
3. Acció.

3.1.3. INTRIGA

La intriga és una història ben construïda. Implica canvi o creixement.

Pot fracassar degut a un excés d'ordre real.

Atorga tanta importància a la construcció de la intriga com a la dels personatges.

3.1.3.1 Maneres de narrar

1. Directa: correspon a les escenes. Els fets es desenvolupen davant del lector.
2. Indirecta: correspon a la descripció i resum. El narrador és l'intermediari.

Ritme del relat = escena, resum i descripció.

3.1.3.2 Una escena, per què?

Escena (destaca un moment de la narració):

- Part de la narració on el narrador no hi té lloc i el lector assisteix als fets, a l'acció.
- Acció parlada on els personatges actuen per ells mateixos. Importància dels **diàlegs**.

Quan es pot utilitzar:

1. Per constituir un incident crucial o un moment culminant: un episodi complet que pot presentar una crisi, determinades estratègies, la persecució d'un objectiu... on el narrador pot intervenir fent aclariments o no.
2. Per indicar un petit incident. Breu, però significatiu, per ressaltar l'acció.
3. Per fer creure que es reproduïx imaginàriament un fragment de la vida.
4. Per mostrar com ocorre l'episodi.
5. Per desplaçar als personatges el pes de la narració.
6. Per mostrar el seguit d'actes presents.

3.1.3.3 El resum

Narració panoràmica dels aspectes informatius referits als personatges en un medi i moment determinats.

Permet:

1. Condensar el temps transcorregut en una o un grup de frases ("un any més tard...").
2. Proporcionar informació perquè el lector entengui la història.
3. Resumir part de la història perquè es captin les raons dels personatges i les seves relacions.
4. Suggerir els canvis que sofreixen els personatges.

3.1.3.4 L'acció

Mecanisme que genera canvis i transformacions. Forma part de la intriga i es vincula al conflicte.

- Els personatges són el motor de l'acció narrativa i han de mantenir l'expectativa del lector.

Exemples:

{	Història d'aventures	{	Història psicològica
	- ritme àgil		- descripcions i escenes
	- resums: no hi ha descripcions dels elements en profunditat.		- pocs resums
	- abundància d'escenes		- ritme lent

3.1.3.5 Les unitats

Unitat de temps: que les accions durin com menys temps millor.

Unitat de lloc: la novel·la pot perdre força ja que l'acció es pot dispersar i deixar el lector indiferent.

Unitat d'acció: exclou episodis i personatges innecessaris responent al tema central.

3.1.3.6 Distendre el clima

Entre dos accions, per descansar després d'un ritme veloç abans de poder tornar a reprendre-la:

- Descripció (predominen els adjectius, adverbis i substantius)
- Reflexió

Exemples:

1. acció + descripció + acció
2. acció + reflexió

> Una proposta: fer llistes d'objectes i accions per dosificar la descripció i acció. Incorporar aquells que siguin necessaris per comprendre la història, senzillament.

3.1.3.7 Diferents tractes narratius al mateix relat

Diferents modes de narració ben integrats entre si, que són heterogenis, però no es noten.

1. Descripció del lloc
2. Narració principal de l'acció
3. Situació particular de l'acció amb dos actors
4. Diàleg sense resposta
5. Situació emotiva individual
6. Diàleg sense resposta
7. Acció puntual
8. Monòleg

3.1.3.8 El mateix argument explicat de maneres diferents

Pot variar l'enfocament, el to, el format, la intenció...

Un argument amb: 1) un to exaltat; 2) un monòleg interior; 3) una carta; 4) forma cinematogràfica...

Provar si el tractament escollit és el millor un cop se sap com s'ordenarà i tractarà l'argument.

3.1.4. DESCRIBRE ESCENARIS I ACTORS

Una vegada tinguts en compte els diferents aspectes de la narració, cal endinsar-se en la història. Aterrar als escenaris on els personatges interactuaran. Per això és necessari fer-se amic d'aquests, posar-se en el seu lloc, d'alguna manera formar part dels fets mentre estan transcorrent.

Cal tenir en compte però, que la descripció pot ser un element clau d'una narració i, per tant, escollir quines son les millors formes per a poder posar-la en pràctica és molt important.

Descripció: presentació dels personatges i elements de la història mitjançant l'explicació, detalls, referències, especificacions... que pot transmetre un personatge que observa.

3.1.4.1 Es descriu per explicar alguna cosa

Les descripcions, com més llargues pitjor. Seleccionar les dades significatives que insinuïn alguna cosa no explícita a la narració.

1. informen per ampliar el camp narratiu.
2. marquen un ritme en la narració per crear sensacions de velocitat...

Descriure un personatge: amb el retrat (aspecte físic i característiques) o l'etopeia (caràcter).

Descriure un objecte, un sentiment, un lloc.

3.1.4.2 Crear una atmosfera

Descriure a través de la mirada i emocions del personatge quan el clima afecta el personatge.

Reorganitzar la realitat amb un sentit estètic i fer veure, donar a entendre els fets mitjançant aspectes descrits.

3.1.4.3 Les tècniques i el ritme

Tècniques:

1. De dalt a baix i de dins a fora.
2. D'allò general a allò particular i viceversa.
3. D'allò més pròxim a allò més allunyat i viceversa.
4. D'allò real a allò imaginari i viceversa.
5. Topogràfica (descriure un objecte immòbil vist per un subjecte immòbil. Permet descriure detalls)
6. Cinematogràfica (descriure un objecte mòbil. Permet descriure-ho tot i aconseguir un efecte vívid).
7. Fotogràfica (Seleccionar elements molt específics que componen un ambient)

3.1.4.4 Converteix-te en un gran observador

La bona percepció és la base de la descripció.

- Crear un ordre enumerant els elements i delimitant cada observació

Exemple: descriure un lloc del general al particular.

Com és?

Com està?

On és?

Es veuen complements?

Quina hora del dia és?

Quins colors predominen?

Una vegada contestades les preguntes, cal escollir les dades més adequades a l'efecte que es pretén crear i eliminar les innecessàries.

3.1.5. LA VEU QUE NARRA

És la veu que parlarà al llibre i condicionarà el tipus de relat.

3.1.5.1 Què fa el narrador?

1. Narra la història.
2. Organitza els fets amb un ordre i sentit.
3. És testimoni dels fets i de la seva procedència.
4. Projecta una mirada des d'una perspectiva.
5. S'expressa a través d'un to de veu.
6. Estableix una relació amb els personatges.
7. Estableix una relació amb els esdeveniments (protagonista o testimoni/omniscient).

3.1.5.2 El narrador protagonista

- Narra en primera persona.
- Narra el que viu. A ell li succeeixen les coses i sofreix els fets.

> *Formes que pot adoptar:*

1. No coneix tots els fets. La **culpa** és el seu motor.
2. Protagonista grupal, necessita cridar l'atenció. L'**agressió** és el seu motor.
3. Evocatiu i analític. Necessita explorar. El **dubte** és el seu motor.
4. Observador i desconfiat. Necessita provar. La **desconfiança** és el seu motor.

3.1.5.3 El narrador testimoni

Intervé com a observador narrant el que veu o sent i no coneix el passat a no ser que l'hi expliquin els personatges.

> *Formes que pot adoptar:*

1. S'instal·la a la pell d'un personatge que està dins la situació i la descripció és part de la narració.
2. Explica la visió que els personatges tenen de la situació (interrogació i dubte).
3. "Càmera": registra i presenta una seqüència de vida sense rastre d'autor.

3.1.5.4 El narrador omniscient

Manté la seva pròpia pròpia perspectiva en front de la del personatge i pot entrar en la ment d'aquests.

Fa una presentació panoràmica de la narració on els personatges no participen.

> *Formes que adopta:*

1. Narrador omniscient clàssic:
 - Coneix el que passa i pot estar a diferents llocs a la vegada.
 - Sap el que pensen i senten els personatges.
 - Opina, jutja, fa comentaris... intervé activament.
2. Narrador invisible: pretén que el relat es conti sol, intenta desaparèixer i entra en els pensaments dels personatges i els introdueix des d'ells mateixos, però no jutja.
3. Narrador limitat: omnisciència limitada a un personatge.
4. Omnisciència projectada a través d'un personatge individual: és més limitada quan els fets es presenten a través d'una tercera persona que no és el narrador.

3.1.5.5 Dues modalitats oposades de narrador (omniscient i testimoni)

- Omniscient: tot ho sap. Els personatges resten al marge.
- Testimoni: explica el que veu.

Escollir una veu narrativa i respectar els seus matisos, no voler-li fer dir el que no pot conèixer

3.1.5.6 Diàleg

- Forma narrativa més creïble per al lector sempre que estigui ben construït. Ha de ser fluid.
- Caracteritza i mostra els personatges, la seva manera de ser...
- Pot contribuir al dinamisme general.

> *Què diuen i com ho fan?*

- Segons què diuen: es pot deduir la personalitat i manies.
- Segons com ho diuen: pot indicar la generació, professió/ofici, l'ambient cultural, aspectes emocionals o, en un diàleg espiritual, expressar els pensaments dels personatges.

> *Revisar-lo (riscos que hi pot haver)*

- Pot presentar-se com un text menys elaborat, malgrat que sigui tot el contrari, ja que ha de semblar natural, evitar ser mediocre i els sobreentesos.
- El narrador pot jugar amb els girs del llenguatge.
- Pot resultar poc creïble, poc clar i poc definit.
- Revisar si el que diuen concorda amb la idea que es vol transmetre.

Llegir el diàleg en veu alta per comprovar si sona natural o forçat.

3.1.5.7 Monòleg

- Els pensaments interns i la intimitat del personatge són expressats.
- El narrador no comenta.
- No hi ha d'haver un pensament directe concret, ni cohesió en l'escriptura.
- Saber l'actitud del monologant davant dels fets (antipàtic, avorrit, indiferent...)

3.1.6. EL PERSONATGE

3.1.6.1 La seva creació

Es pot donar a conèixer...

1. Mitjançant les accions.
2. Mitjançant la reacció.
3. Mitjançant els sentiments.
4. Mitjançant els pensaments i les reflexions.
5. Mitjançant un objecte que li pertany.
6. Mitjançant la relació amb un altre personatge.

3.1.7. LES FUNCIONS DEL TEMPS I L'ESPAI

“Ambienten la història narrada”

- Temps: marca el pas del relat, a través d'èpoques i cultures, on els personatges viuen les aventures.
- Espai: els personatges es mouen pels llocs significatius.

3.1.7.1 Artificis literaris

>*punt de vista temporal*. Es poden explicar els fets en l'ordre que es vulgui.

La narració pot ser:

1. Ulterior: s'utilitza el temps passat.
2. Anterior: anticipació de la història posterior mitjançant un somni...
3. Simultània: els temps de la història narrada i la narració coincideixen (accions explicades en diferents seqüències però que coincideixen).
4. Intercalada: La narració i la història poden entrecreuar-se, tant com el present i passat.

>*punt de vista espacial*. Escollir llocs interns o externs,... enfocar-los des de diverses perspectives i amb precisió (descripció).

Ambientar la història tenint en compte per què es fa d'aquella manera, ja que un mateix fet és concebut de forma diferent segons l'època o espai.

3.1.7.2 Les principals comeses

El temps i l'espai:

- Creen una **atmosfera**.
- Contribueixen al **moviment**, velocitat o immobilitat de l'escena.
- Treballen dos **escenes distanciades** simultàniament utilitzant l'adverbi "mentrestant".
- **Caracteritzen un personatge** i donen dades de la seva situació social (possibilitat: pretèrit imperfecte, per descriure l'entorn, i pretèrit indefinit, per a explicar què va fer el personatge).
- **Anticipen una situació** indicant una dada temporal i espacial.

3.1.8. CONCLUSIÓ

1. Primera etapa:

- ☐ **Prendre nota** sobre tot allò que desencadeni la idea. Així s'arribarà a conèixer el final abans de decidir el millor inici.
- ☐ Reconèixer el **to** de la idea per trobar el to de la posterior narració escrita (narració emotiva, sentimental, d'acció, d'aventures...).
- ☐ Escriure un primer **esborrany** sobre allò que la idea suggereix. Després ja es corregirà.
- ☐ Escollir el **narrador** adequat i la parla dels personatges.

2. Segona etapa

- ☐ Donar forma a la història i convertir-la en una bona narració literària.
- ☐ Ordenar les notes necessàries apuntades prèviament.
- ☐ La història ha de posseir una estructura consistent al principi, al mig, i un desenllaç equilibrat amb un final inevitable i irremplaçable.

3. Última etapa

- ☐ Atansar-te a l'ideal de la història sense escriure de més, treballant el llenguatge utilitzat.
- ☐ Fer-ne la lectura en veu alta.
- ☐ La naturalitat d'una narració s'aconsegueix amb la planificació.

4. EL PROCÉS DE CREACIÓ DE LA MEVA NOVEL·LA

Abans de posar-se a escriure de debò, com hem pogut comprovar en el resum anterior, s'ha de tenir una planificació prèvia, ni que sigui breu. Hem de plantejar-nos unes primeres preguntes referents a l'argument, la trama, els personatges, l'estructura de la història, la localització espacial i temporal...

Els meus primers passos van anar lligats amb la creació de grans trets de la novel·la, tot i que aquests no havien de perdurar fins al final obligatòriament. Era tan sols un punt de partida.

Les qüestions que em van servir de referència van ser:

Descripció a grans trets de l'argument o resum de la història:	
Descripció de la trama de la història, és a dir, de la successió més concreta de fets que s'esdevindran en l'argument. Hi haurà:	<ul style="list-style-type: none">- Trama principal- Trames secundàries
Enumeració dels personatges de l'obra:	<ul style="list-style-type: none">- Personatges principals- Personatges secundaris
Retrat dels personatges, especialment dels principals:	<ul style="list-style-type: none">- Qui és? Nom, gènere, edat, estat civil, provinença geogràfica, estudis, ofici, caràcter, aficions...- Què persegueix?- Qui és el seu antagonista?
Quina estructura seguirà la història?	<ul style="list-style-type: none">- La clàssica: introducció / nus / desenllaç- In medias res: iniciada amb un conflicte, amb un moment feliç del/la protagonista...
Qui narrarà la història?	narrador en primera persona, en tercera, narrador omniscient...
En quin espai i època se situarà? Quins elements de l'espai resultaran essencials per a l'obra? I de l'època?	
Què hi predominarà: l'acció o la reflexió?	

Una vegada establertes les preguntes, a partir de l'àlbum i les fotografies que tenia vaig anar pensant com es podria o com m'agradaria que es desenvolupés l'obra.

4.1. PRIMERS ESKOSSOS DE LA HISTÒRIA

Per començar...

Passos previs a la redacció de la novel·la:

a) Descripció a grans trets de l'argument o resum de la història:

La història anirà fent salts en el temps. Capítols del passat (l'època de la mare) i capítols en el present. Començarà en l'època de la mare, amb el succès que serà el conductor de la història. Un capítol amb frases inèdites, captivadores, que conmovin al lector i li proporcionin la curiositat per seguir llegint. Aquest primer capítol no serà gaire llarg.

La història girarà entorn una mare i la seva filla. La protagonista més jove no ha conegut al seu pare.

La mare va fer un viatge amb les seves amigues per Europa al 1980 (ja especificaré més endavant les ciutats). En aquest viatge ella coneix a persones que seran clau pel desenvolupament del conflicte. La mare coneix a un pintor, s'enamoraran i aniran a viure a cadagues al 1981. Ell li pintarà quadres i un es farà famós però desapareixerà i no se'n sabrà res i tindrà molta problemàtica en l'època.

En el present, 2004, la protagonista és la seva filla (més gran de 20 anys, ja ho especificaré). Viuen les dos a Comillas. Comença amb problemes a la seva vida i necessita un canvi (he d'especificar l'ocupació i el seu estat civil). Mentre observa un àlbum de fotos de la seva mare quan va fer el viatge se li acut que per evadir-se del que està vivint, recrearà el trajecte.

Comença el viatge. Mentre segueix observant l'àlbum se n'adonarà que entre els records guardats, hi han detalls que no quadren, i el destí del viatge cambiarà completament. En aquesta aventura coneixerà a gent, gent que la seva mare ja coneixia, i gent que l'ajudarà a aclarar-li la ment sobre la seva vida. S'enamorarà, patirà, descobrirà una veritat. La veritat del quadre robat, el motiu del robatori i la veritat del seu pare.

b) Descripció de la trama de la història, és a dir, de la successió més concreta de fets que s'esdevindran en l'argument. Hi haurà:

-Trama principal:

El viatge que fa la protagonista (el mateix de la seva mare). En aquest viatge ocorrerà el tema principal que, sense haver-ho planificat abans i sense saber res prèviament, s'anirà trobant amb pistes i elements sense sentit, fins a **descobrir un quadre que va desaparèixer**, valorat en molts diners, del qual la mare n'hi havia parlat molt i ella en va ser la musa.

-Trames secundàries:

història d'amor de la protagonista (la filla), descobriment de la veritat del seu pare

c) Enumeració dels personatges de l'obra:

- Personatges principals:

- la mare
- la filla

- Personatges secundaris:

- el pintor de la mare (que és el revisor dels tiquets del tren i el pare de la protagonista)
- el noi que coneixerà la protagonista al viatge

- el millor amic de la protagonista.
- d) **Retrat dels personatges**, especialment dels principals (Qui és? Nom, gènere, edat, estat civil, provinença geogràfica, estudis, ofici, caràcter, aficions... Què persegueix? Qui és el seu antagonista?):
- protagonista 1: noia, 22 anys. Cabells castanys arrissats amb ulls verds grisosos. És la filla de la protagonista 2. Actualment té un millor amic. Ha acabat la carrera i ha de decidir com continua la seva vida. Ha estudiat (belles arts/disseny/... alguna cosa relacionada amb l'art). Està perduda. La seva parella se'n va a estudiar a un altre país (el qual coincidirán quan ella vagi al viatge) i al principi es sent afligida, trista, dolguda.
- Caràcter: curiosa
- protagonista 2:
- e) Quina **estructura** seguirà la història?
- La clàssica: introducció / nus / desenllaç
 - *In medias res*: iniciada amb un conflicte, amb un moment feliç del/la protagonista...
- La història començarà amb un moment clau pel desenvolupament del conflicte. Serà en l'època on la mare és jove i va del viatge. Serà un capítol impactant i que deixarà al lector amb un interrogant per així seguir llegint
- f) Qui **narrarà** la història?
- El/la protagonista, en primera persona.
 - Un narrador extern, en tercera persona.
 - Un narrador extern i omniscient, en tercera persona i amb coneixements més enllà dels humanament possibles
- g) En quin **espai i època** se situarà? Quins elements de l'espai resultaran essencials per a l'obra? I de l'època?
- l'època de la mare serà el 1981 i l'època de la filla serà el 2002.
- La ciutat/poble principal, on viuran en el present mare i filla, serà Comillas.
- El poble on la mare viurà amb l'Ivan serà Cadaqués
- Ciutats del viatge: Bruseles, amsterdam parís i madrid fins a cadagues.
- La filla se n'anirà de viatge amb autobús fins a Brusel·les, Amsterdam, París i arribarà a Madrid.
- espais concrets: nova hotel Amsterdam, hotel king París
 - objectes: autobús pegaso 5231
- h) Què hi **predominarà**: l'acció o la reflexió?
- l'acció

Una vegada fixat el punt de partida, era hora de començar a escriure. Encara que tenia una petita noció del que volia acabar fent, les primeres paraules sempre són les més difícils. Per aquest motiu, la feina era deixar-se portar. A partir d'aquests primers apunts, la meua història ha anat donant girs, he hagut de polir detalls relacionats amb causes i conseqüències de les accions dels personatges, amb la seva cronologia i...

4.2. ELS PERSONATGES I LA SEVA CREACIÓ

Com s'arriba a la creació dels personatges? Què va primer, ells o el desenvolupament de la trama? Pensar i arribar a crear-ne uns prou creïbles per al lector no és una tasca fàcil. Moltes vegades l'autor pot pensar que es sobreentendrà una idea, característica o possibles sentiments, però, i si tots aquests factors són purament superficials i no encaixen en la història? I si s'està sent massa tradicional sense adonar-se'n?

Els personatges no són una tasca fàcil, i per arribar a donar vida a aquells que realment valen la pena, hi ha d'haver un procés al darrere d'immersió en les seves vides. Com se sentiria tal persona en aquesta situació? Què faria? Com actuaria? Estic sent massa clàssica i típica en la seva descripció? Vull que sigui així o tan sols són tòpics literaris que s'han creat i establert?

La solució que vaig trobar jo va ser clara: sigues la millor amiga del teu personatge. Viu amb ell, endinsa't en els seus pensaments, no et quedis indiferent davant de situacions transcendents. Elabora un personatge dinàmic, que doni joc a la història, que emocionis. Fes que transmeti valors.

I una bona història necessita uns personatges adequats, interessants i creïbles. Que tinguin qualitats fictícies, però que tampoc desbordin de ficció. Que siguin realistes, però no gaire. En definitiva, cada personatge és un món i s'hi ha de posar els cinc sentits a l'hora d'esculpir-los. El primer que se'm va ocórrer va ser fixar-me en altres personatges de sèries de televisió o pel·lícules. N'observava l'evolució des de les seves primeres aparicions fins al final. Com progressaven en les escenes i en el transcurs del temps. Com es transformaven i com passaven de ser personatges plans, en un principi, a adonar-me que eren rodons.

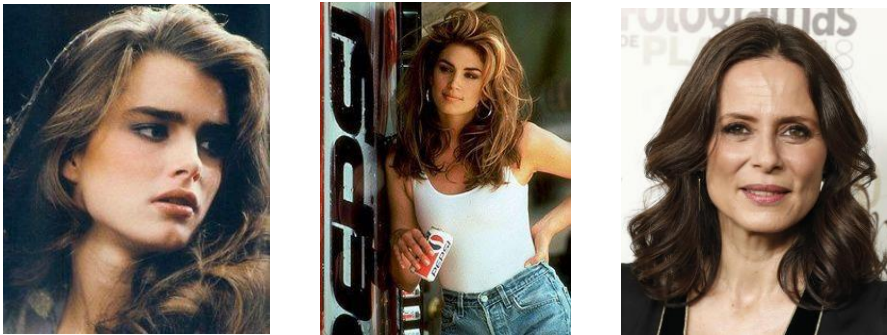
Quan vaig apreciar la seva transformació, vaig saber què volia per als meus. Tenia clar que havien d'evolucionar, donar un gir en la història quan el lector menys s'ho esperés. I és que, al cap i a la fi, aquests petits detalls són els que fan que un llibre sigui diferent i especial.

Però vigilem amb els estereotips! Fins i tot a l'hora de crear els meus personatges m'he vist amb la temptació de prescriure un final per a les protagonistes massa típic, característic i poc original. És una cosa que he hagut de tenir en compte per tal que la novel·la no fos un projecte comú, avorrit i usual. No és tan fàcil com pugui semblar.

A l'hora de vestir-los, vaig tenir en compte els estàndards de l'època. Com que la història transcorre en dos períodes, vaig haver de fer recerca de les tendències, rebuscar entre els àlbums de casa i curiosejar entre les revistes.

Per tal que el lector realment s'immergeixi en la història, ha de sentir el que l'escriptor sent. S'ha d'arribar a un punt d'empatia en què el lector senti, visqui i pateixi igual que el personatge. Per això el llenguatge és clau, però d'aquest tema ja en parlarem més endavant.

En el transcurs de la història aniran apareixent diferents personatges, uns més importants que d'altres. Noms com Dària, Fina, Ivan, Sergi, Santi, Leo, Hertha, Michelle, Juan o Elías. A continuació trobareu les fitxes de treball amb què vaig anar classificant i descrivint els personatges més rellevants de la història.

4.2.1. Fina Miralles	
Rol a la història	Protagonista 2
Dades bàsiques	<ul style="list-style-type: none"> • Edat: 1980, 23 anys; 2007, 50 anys. • Naixement: 1950, Catalunya, Girona • Lloc de residència: <ol style="list-style-type: none"> 1. Infantesa: Girona/Cadaqués (lloc d'estiu) 2. 1981-1984: Cadaqués 3. 2007: Comillas (Cantàbria)
Descripció física	
Descripció psicològica	<ul style="list-style-type: none"> - Qualitats destacables: persona sensible, absorba pels sentits. Admira l'art, sobretot la fotografia i la pintura. - Defectes: és tímida i reservada amb qui vol, però realment és una persona molt parladora i impulsiva. - Manies: escull molt bé les paraules, i si no té clara la seva interpretació, recorre a altres vies per explicar les coses
Relacions	<p>Família: Dària, Ignasi.</p> <p>Amics: Susanna, Tere i Carme.</p> <p>Amor: Ivan.</p> <p>Enemics: Michelle (l'organització)</p>
Objectius	<p>Vol que la Dària descobreixi el seu passat i conegui a l'Ivan, però en comptes de dir-li, li ho farà descobrir per ella mateixa en el viatge que li regalarà. Serà el mateix viatge que ella va fer quan tenia la seva edat i, mitjançant pistes, la Dària anirà fent el mateix recorregut que la Fina va fer.</p> <p>A més, aquest viatge li va canviar la vida vint anys enrere, i espera que a la Dària també l'ajudi a aclarar-li les idees sobre el seu futur.</p>

A l'hora de crear el personatge de la Fina, vaig voler fer recerca sobre artistes que es diguessin igual, per curiositat. A la meua sorpresa, vaig trobar una dona, la Fina Miralles, una artista plàstica catalana que ha treballat amb tot tipus de mitjans, des de la pintura fins a l'art conceptual.

Malgrat que el meu personatge es dedica a la fotografia, també és una expressió artística i vaig trobar que podia posar-li cognom. D'altra banda, el que em va fer acabar de decidir, va ser la curiosa coincidència que la Fina Miralles va instal·lar-se a Cadaqués, el 1999. Encara que la meua protagonista ho fes el 1983, aquesta extraordinària casualitat em feia quasi bé impossible no identificar el meu personatge amb l'artista.

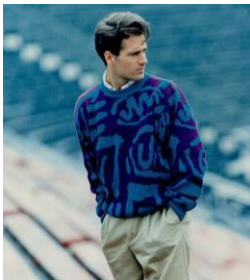

L'article que vaig trobar diu:

“Fina Miralles és una de les quatre figures femenines en què se sustenta l'art conceptual català que va fer dels anys 70 un lloc menys masculí del que els hauria agradat a aquells que l'ocupaven des de la seva condició de petits Picassos poc interessats a donar espai a les dones. Ella s'ha dolgut d'aquest menyspreu, però a poc a poc la història va posant les coses al seu lloc.

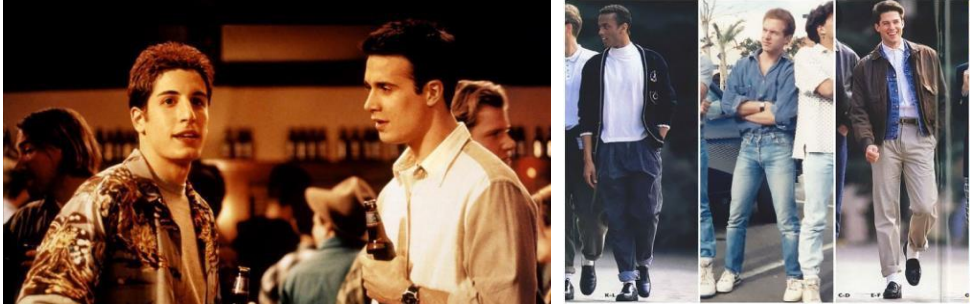
Ha seguit treballant malgrat les dificultats -la infrarrepresentació de les dones en els centres d'art- però no treu que avui dia siguin noms inqüestionables. Va néixer a Sabadell el 1950, i ara viu a Cadaqués.”¹

¹Informació extreta de: <https://www.m-arteyculturavisual.com/2020/11/10/una-chamana-llamada-fina-miralles/>

4.2.2. Dària Miralles	
Rol a la història	Protagonista 1
Dades bàsiques	<ul style="list-style-type: none"> • Edat: 2007, 23 anys. • Naixement: 1984, Comillas (Cantàbria) • Lloc de residència: <ol style="list-style-type: none"> 1. 2007: Comillas 2. Lloc d'estiueig: Cadaqués
Descripció física	 <p>Vesteix bastant informal en la major part de la història. Pantalons llargs texans amb una samarreta de màniga curta/camisa de màniga curta i jaqueta esportiva però de carrer.</p>
Descripció psicològica	<ul style="list-style-type: none"> - Qualitats destacables: és molt expressiva i curiosa. Desconfiada i indecisa. - Defectes: imperfecta, tossuda, contradictòria amb els seus valors, dependent.
Relacions	<p>Família: filla de la Fina i l'Ivan, neboda de l'Ignasi.</p> <p>Amics: Isabel (la veïna), Santi (el conductor de l'autobús).</p> <p>Amor: Sergi i Leo.</p> <p>Enemics: Michelle (l'organització que busca el quadre).</p>
Objectius	<p>La Dària serà l'element fonamental per a la història. Serà la noia que resoldrà el misteri que la seva mare li ha presentat. Començarà indecisa davant el seu futur en acabar la carrera, sense el seu confident de vida, i s'aventurarà al viatge que li farà canviar el seu pensament. És un personatge desconfiat, que li costarà guanyar-se la fidelitat dels altres, però serà una qualitat que anirà pulint a mesura que coneixerà gent i sortiran més pistes de l'enigma. Ella continuarà investigant des del principi perquè és una dona curiosa i la seva tossuderia la farà continuar fins al final.</p>
Altres	<p>Ha estudiat arqueologia a la facultat d'història de la universitat de Santander, on va conèixer el Sergi, que al seu temps ha estudiat Història de l'Art.</p>

4.2.3. Ivan Renaux	
Rol a la història	Protagonista 2
Dades bàsiques	<ul style="list-style-type: none"> • Edat: 1980, 26 anys; 2007, 53 anys. • Naixement: 1954, París, França. • Lloc de residència: <ol style="list-style-type: none"> 1. Infantesa: París 2. 1970-1980: Moscú, Roma, Londres, Luxemburg 3. 1981-1984: Cadaqués
Descripció física	
Descripció psicològica	<p>- Qualitats destacables: és tímid al principi, a l'hora de conèixer la gent. Des de petit li ha agradat l'art. La seva àvia li va encomanar aquesta passió i des de sempre ha pintat.</p> <p>És molt creatiu i té gran talent amb el pinzell.</p>
Relacions	<p>Família: (dona i filla) Fina i Dària</p> <p>Mare: Adriana i Àvia</p> <p>Amics: Juan i Elías</p> <p>Amor: Fina</p> <p>Enemics: Hertha... (tota l'organització)</p>
Vida i ocupació	<p>17 anys: se'n va de París a Holanda, Moscou, Itàlia, Londres i, finalment, als 22 anys s'instal·la a Luxemburg.</p> <p>Està posat en un món amagat de l'art, on els pintors ajuden famílies o entitats a enviar joies úniques. Pinten per amagar-les dins dels quadres, i els receptors pacten la seva adquisició en les subhastes on s'exposen. Han recorregut a l'art perquè les joies eren interceptades i robades fàcilment per unes organitzacions.</p> <p>Una vegada dins, i després de uns quants anys en el "negoci", l'Ivan sap que ha d'acabar. Aquesta màfia posa en perill les persones i el futur d'aquestes joies úniques i decideix tancar-ho descobrint qui s'amaga darrere.</p>

4.2.4 Susanna	
Rol a la història	Personatge secundari, amiga de la Fina
Dades bàsiques	<ul style="list-style-type: none"> • Edat: 1980, 23 anys; 2007, 50 anys. • Naixement: Catalunya, Girona. • Lloc de residència: Girona.
Descripció física	
Descripció psicològica	<ul style="list-style-type: none"> - Qualitats destacables: és molt amigable i sociable, sempre parla amb tothom. - Defectes: és tafaanera, li agrada saber les coses, tenir-les sota control.
Paper a la història	<p>La Susanna serà, d'entre les tres amigues, la que donarà més joc a la història. Ella, en tant que és curiosa i tafaanera, sabrà des del primer moment els moviments de la Fina amb l'Ivan, i els motius de la seva partida.</p> <p>Ella crearà l'àlbum amb totes les fotografies que després enviarà a la Fina. Quan aquesta descobreix que la Susanna sap la seva història, es començaran a enviar cartes.</p> <p>La Susanna serà un element clau per la Dària a l'hora de descobrir la veritat que li amaga la seva mare.</p>

4.2.5 Sergi	
Rol a la història	Personatge secundari. Parella de la Dària a l'inici de la història.
Dades bàsiques	<ul style="list-style-type: none"> • Edat: 2007, 23 anys. • Naixement: Santander (Cantàbria). • Lloc de residència: Santander (Cantàbria).
Descripció física	 imatge
Descripció psicològica	Qualitats destacables: passional però prudent. Defectes: nerviós. Manies: perfeccionista.
Relacions	Amics: Dària, Amor: Dària
Objectius	Ajudarà la Dària amb l'enigma de l'àlbum.
Altres	Estudis: va fer Història de l'Art a la universitat de Santander i gràcies a unes pràctiques en una sucursal a la ciutat, acabarà treballant a la seu principal de l'empresa a Amsterdam. En aquesta empresa hi ha diferents perfils d'historiadors ² : els que s'especialitzen en àmbits de cerca política, de criminologia, d'art... Ell serà l'encarregat d'estudiar la història de l'àmbit artístic. https://www.ub.edu/web/ub/ca/estudis/oferta_formativa/graus/fitxa/H/G1017/index.html

² Els historiadors són les persones que estudien la història humana a través de descobriments històrics. Aconsegueixen interpretar els esdeveniments ocorreguts en un passat gràcies a la investigació, les anàlisis i la interpretació de dades.

4.2.6. Leo	
Rol a la història	Personatge secundari. Agent secret
Dades bàsiques	<ul style="list-style-type: none"> • Edat: 2007, 26 anys. • Naixement: • Lloc de residència:
Descripció física	 <p>Alt i prim. Blanc de pell, cabells rinxolats</p>
Descripció psicològica	Qualitats destacables: és un noi amigable, parlador, no té aparent vergonya a l'hora de conèixer gent.
Relacions	<p>Amics: Hertha Kieffer.</p> <p>Amor: Dària.</p>
Objectius	Vigilar i protegir la Dària, per encàrrec de la Hertha.
Altres	<p>Hobbies: és un jove a qui li agrada molt l'art. Va voltant pel món a la recerca d'obres que li criden l'atenció, que el captiven.</p> <p>Feina: d'altra banda, és un "agent" secret. El contracta la Hertha perquè vigili a la Dària ja que vol intentar mantenir-la lluny de la Michelle, la seva neta.</p> <p>Curiositats: des de fa temps busca el quadre de l'Ivan, el que van amagar, i gràcies a la Dària per fi el podrà veure.</p>

4.2.7. Hertha Kieffer	
Rol a la història	Personatge secundari.
Dades bàsiques	<ul style="list-style-type: none"> • Edat: 2007, 73 anys • Naixement: 1934 • Lloc de residència: Luxemburg
Descripció física	
Descripció psicològica	<ul style="list-style-type: none"> - Qualitats destacables: és una dona gran, la qual ha tingut una llarga trajectòria per canviar la seva visió de la vida. Al cap dels anys ha pogut reflexionar i treure el seu costat bo que, malgrat tot el dany ocasionat en una etapa anterior, ara predomina els seus pensaments. - Altres: és una dona misteriosa des de la superfície. Tant el seu posat com les faccions de la cara no mostren cap emoció o revelen els seus pensaments.
Relacions	<p>Amics: Leo.</p> <p>Enemies: Dària i policia.</p>
Objectius	<p>Al principi de la història tots pensarem que és antagonista.</p> <p>La seva família és l'organització que intercepta i reven joies. Des de sempre ella també hi ha estat ficada, fins i tot va involucrar-se en el cas de l'Ivan. Però ja de més gran s'adonà que ha de parar aquesta màfia.</p> <p>La seva neta, la Michelle, voldrà resoldre el cas i recuperar la joia que havien de robar anys enrere, i ella ho detindrà.</p>

4.2.8. Michelle Kieffer	
Rol a la història	Personatge secundari.
Dades bàsiques	<ul style="list-style-type: none"> • Edat: 2007, 25 anys • Naixement: 1982 • Lloc de residència: Luxemburg
Descripció física	 <p>Noia alta i prima, de cabell llarg castany escalat.</p>
Descripció psicològica	<ul style="list-style-type: none"> - Qualitats destacables: persuasiva amb una gran capacitat d'amagar personalitats. - Defectes: massa ambiciosa. - Elements inspiradors/motivadors: vol aconseguir la perla del quadre de l'Ivan. A la seva família sempre li han explicat històries d'aquell quadre i joia i sempre l'ha fascinat.
Relacions	<p>Família: Hertha Kieffer</p> <p>Enemics: Dària i policia.</p>
Objectius	Aconseguir la perla. Ella sap que la perla que duu la Dària al penjoll és la vertadera, i la seguirà fins al final, quan descobreixi el quadre a les catacumbes.

4.3. ELS ESPAIS I INFORMACIÓ RELLEVANT

En el moment d'ambientar la meua novel·la, volia que els espais on es desenvolupés fossin els que apareixien en l'àlbum que m'havia inspirat. La idea principal era de presentar més ciutats de les que han acabat apareixent, però el que em va moure a suprimir-les va ser el final de la història. El que volia potenciar eren esdeveniments clau i, per contra, no introduir una gran quantitat d'escenaris diferents que podien arribar confondre. Per tant, vaig escollir les ciutats que creia que s'hi adequaven millor per ambientar la història fictícia.

A l'hora d'escriure i posicionar els personatges en les escenes, havia de tenir en compte l'època en què passava l'argument. En aquest cas, succeeix en dos períodes, com he apuntat en l'apartat de la presentació dels personatges, i això volia dir que la societat, les ciutats i els costums havien de diferir per força.

He fet recerca de la informació que em semblava rellevant per a la descripció de la història i m'he centrat en dades generals i curiositats. Però no he donat importància als habitants de cada ciutat, ni a l'espai geogràfic, ja que és informació que no és necessària per a la història. El que sí que m'ha interessat saber han sigut les característiques climàtiques, la gastronomia, certes dates importants, així com alguna festa, curiositats i costums...

Per tal que la història fos realista en certa mesura, he ordenat la informació en taules com les que trobareu a continuació:

Luxemburg

Amsterdam

París

4.3.1. CIUTATS PRINCIPALS

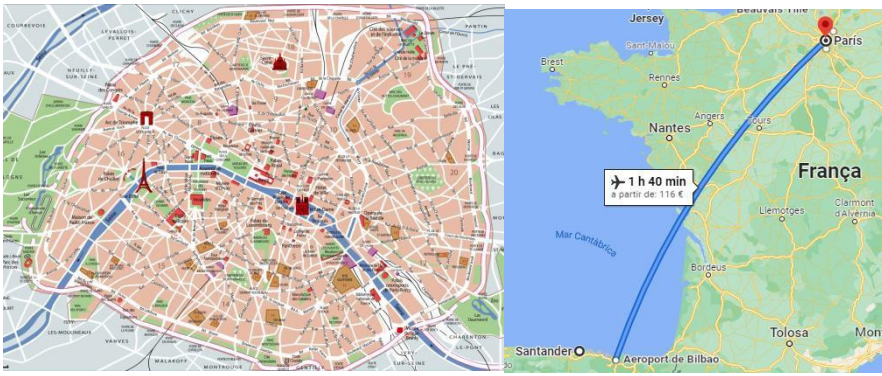

4.3.1.1. Luxemburg

Ciutat	 	
Geografia física	Situada a l'encreuament dels rius Alzette i Pétrusse; està dividida en vint-i-quatre barris.	
Llengües	Luxemburguès (per a converses), francès i alemany (per a qüestions administratives).	
Clima	Clima temperat: estius frescos i hiverns suaus.	
Gastronomia	Kuddelfleck (estómac de vaca fregit i pa)	
Llocs d'interès	<ul style="list-style-type: none"> - Les fortificacions de l'edat mitjana. - El Palau Gran Ducal, la Plaça d'Armes. - Chemin de la Corniche: passeig peatonal que recorre les muralles de la ciutat, datades del s. XVII 	
Costums/curiositats	<ul style="list-style-type: none"> - S'hi produeixen vins d'alta qualitat, guanyadors de premis. - Hi ha un túnel de 17km per sota la ciutat construït el 1644, ara patrimoni de la UNESCO. 	

4.3.1.2. Amsterdam

Ciutat	
Geografia física	És una ciutat situada per sota del nivell del mar.
Llengües	Holandès i anglès.
Clima	Temperat fred: hiverns suaus i estius freds (22°C).
Llocs d'interès	<p>Els museus són un motiu per visitar Amsterdam. Es pot començar coneixent els tresors del Rijksmuseum, tenir una cita amb el Museu Van Gogh i el Stedelijk Museum, amb obres de Cézanne, Monet, Picasso, Chagall.</p>
Costums/curiositats	<p>Amsterdam és coneguda com “la Venècia del nord” gràcies als seus prop de 400 canals.</p> <p>Les escales de les cases holandeses són bastant inclinades i els esglaons molt estrets.</p> <p>Curiositats d'Amsterdam</p>
Altres	 <p>Trens 2007.</p>

4.3.1.3. París

<p>Ciutat</p>	
<p>Geografia física</p>	<p>Situada al nord de França, és una ciutat relativament plana. Està dividida per un meandre del riu Sena.</p>
<p>Clima</p>	<p>Les temperatures són relativament suaus tot l'any. A l'estiu pot superar els 30°C i les temperatures màximes solen estar entre els 25°C i 30°C. Són freqüents les tempestes i les precipitacions són abundants, però no excessives.</p>
<p>Llocs d'interès: Les catacumbes https://monparigo.com/paris/monuments-y-museos/catacumbas https://www.travel.es/viajes-urbanos/articulos/como-conseguir-colarme-en-las-catacumbas-de-paris/513</p>	

4.3.2. ALTRES ESPAIS

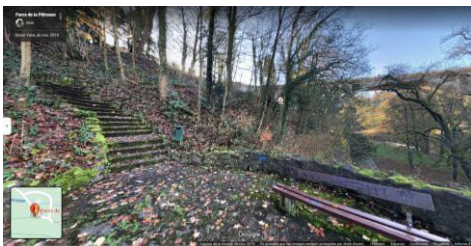
1. Mapa de Luxemburg

Tal com he dit al principi, la inspiració em va sorgir d'un àlbum de fotografies d'un viatge que havia fet la meva mare quan era jove. Dins hi havia un munt de fulletons, plànols i informació dels llocs on van anar. Un d'aquests elements era aquest mapa de Luxemburg, on s'hi aprecia una ruta que recorre tota la ciutat. Vaig optar per incloure alguns punts d'aquest recorregut a la història.

(vegeu capítol 6 de la novel·la).

2. Parc de la Pétrusse, Luxemburg

La inspiració no només va sortir de l'àlbum. Hi havia vegades que em calia anar més enllà. Endinsar-me realment en els espais on se situaven els personatges i fer de l'experiència quelcom més creïble. Per això, un gran recurs que vaig utilitzar va ser el *Google maps*. Passejava pels carrers de les ciutats i, a Luxemburg, vaig trobar l'indret ideal per una escena, al Parc de la Pétrusse. (Vegeu capítol 6 de la novel·la).

3. Monestir d' El Escorial, San Lorenzo de El Escorial, Madrid

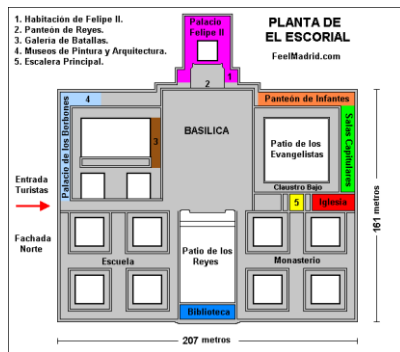

Un altre escenari clau: el Monestir de l'Escorial. És un espai on la protagonista descobrirà una pista reveladora, que la durà a desplaçar-s'hi.

4. Sales capitulars del monestir, on es feia la subhasta (1983)

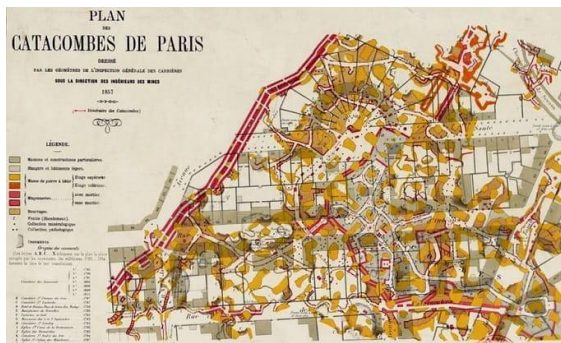
5. Planta d'El Escorial

6. Biblioteca d'El Escorial

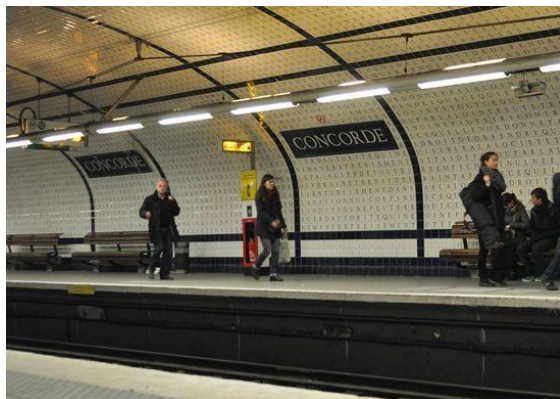
7. Catacumbes de París

Les catacumbes són un dels escenaris, per no dir el que més, importants de tota la novel·la. Allà és on s'amaga el quadre i on s'acaben reunint els personatges principals amb els antagonistes.

És l'espai on s'acaba sabent la realitat de la perla, la joia tan buscada per tothom, la versió dels fets de l'amic de l'Ivan i és on s'acaba conclouent tota la investigació de la Dària.

8. Estació de metro de París

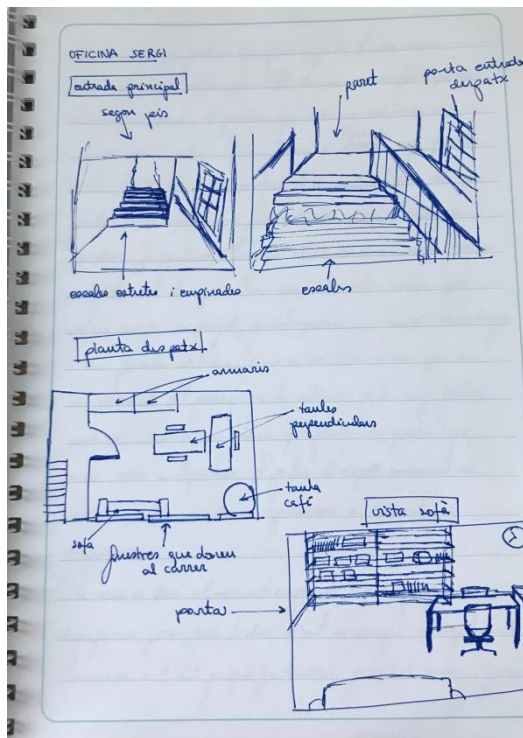

És l'estació on les protagonistes desxifraràn l'entrada vertadera a les catacumbes. A la paret de lletres hi veuran escrita la paraula "Colette", el nom de la parada de metro que havien d'agafar per arribar a l'entrada correcta de les catacumbes.

9. Estació de metro de París, a la plaça Colette

Aquesta és l'entrada plena de perles que durà les protagonistes fins a l'entrada de les catacumbes, una pista que fa al·lusió a la perla amagada al quadre.

Aquests esbossos representen el despatx del Sergi, un espai imaginari que em vaig haver de dibuixar per tal de poder-lo descriure amb la millor precisió possible.

Em van servir per situar-me en l'espai i visualitzar millor l'escena.

És un espai revelador, on la protagonista començarà a adonar-se'n de què hi ha darrere de l'endevinalla i la notícia de diari.

El capítol on succeeixen aquests fets en aquest espai és un punt d'inflexió en la història.

4.4. LA VEU NARRADORA

La veu narradora és la que parla al llibre, la que condicionarà el tipus de relat. Segons l'opció de narrador que s'escolleixi, els temps i la trama de la història canviaran dràsticament.

Per arribar a escollir la veu adequada per la meua novel·la, vaig tenir en compte els diferents tipus de narradors dels quals disposava:

1. narrador protagonista
2. narrador testimoni
3. narrador omniscient

Seguidament, vaig desglossar les diferents formes que podia adoptar cada narrador. Dins del narrador protagonista en trobem quatre opcions:

- Aquell que no coneix tots els fets.
- Aquell que necessita explorar, ho analitza tot.
- El narrador que necessita provar. És desconfiat i observador.
- El que necessita cridar l'atenció.

D'altra banda trobem els altres dos tipus de narradors, el testimoni i l'omniscient, però analitzades les opcions que m'oferia el narrador protagonista, les dues opcions restants vaig decidir no incloure-les.

En l'exemple de la novel·la, cada capítol està titulat amb el nom del personatge protagonista, el que narrarà la part de la història. Sabent que aquesta va fent salts en el temps, a cada capítol el narrador parlarà des del seu punt de vista i la seva visió dels fets. En la major part dels capítols, la narradora protagonista és la Dària. No obstant, la novel·la comença amb la visió de la Fina, el 1983. El primer capítol és un punt d'inflexió en la història, que deixa al lector amb la intriga dels fets que l'han causat i què ve a continuació. Els següents capítols els narra la Dària, al 2007, i es fa un canvi d'espai temps que dona joc i moviment a la història. No només sabrem la perspectiva d'un personatge, sinó que, a més de la Dària, la protagonista número u, també veurem punts de la mateixa història explicats per dos personatges més: la Fina i l'Ivan, cadascun en èpoques diferents.

D'altra banda, no només parla el o la protagonista en primera persona, sinó que també hi han diàlegs que agiliten la història, la fan més dinàmica, i el lector és menys probable que acabi avorrint-se o perdent el fil.

És una forma narrativa més creïble i fluida. Ajuda a caracteritzar millor els personatges i la seva manera de ser, les seves manies, pensaments...

5. EL DESENVOLUPAMENT DE LA TRAMA

A continuació trobareu els esquemes que em vaig anar fent per poder situar els personatges i les accions dins de la complexa trama que havia imaginat. Aquests apunts van ajudar-me a no perdre el fil de la història i a no sobreposar fets, espais i llocs i a donar versemblança i lògica al relat.

5.1. DISTRIBUCIÓ DELS CAPÍTOLS

1. Segrest de l'Ivan a Cadaqués (1983).
2. Graduació de Dària a Santander (2007).
3. Primer dia de viatge de la Fina (1980).
4. Aniversari de Dària a Comillas (2007).
5. Primer dia de viatge de Dària a Luxemburg i descobriment del sobre amb l'endevinalla (2007).
6. Arribada de Fina a Luxemburg i coneixença de l'Ivan (1980).
7. Segon dia de Dària a Luxemburg i nit amb el Leo (2007).
8. Arribada de Dària a Amsterdam i investigació amb el Sergi (2007).
9. Segon dia d'investigació (2007).
10. Arribada a Girona de la Dària i explicació Susanna (2007).
11. Versió de l'Ivan, protagonista (què va passar amb el quadre i per què va fer-ho).
12. Anada a Comillas, explicació de la Fina i anada a Madrid i El Escorial (2007).
13. Anada a París i descobriment dels dos mapes = descobrir les catacumbes (2007)
14. Descoberta del quadre, carta i perla i aparició dels membres de l'organització.
Explicació del treballador de la veritat. (2007)
15. Final. (2007)

5.2. CRONOLOGIA DELS FETS I DELS PERSONATGES

1980: 3 de setembre: la Fina acaba la carrera i se'n va de viatge amb les seves amigues.

4 de setembre: la Fina coneix l'Ivan a Luxembourg.

8 de setembre: se'n van a París.

1983: 13 juny: la Fina i l'Ivan es muden a Cadaqués.

4 d'octubre: explicació de l'Ivan de què va passar amb el quadre, com va interceptar l'organització, qui eren i per què el perseguien.

6 d'octubre: exposició a El Escorial.

7 d'octubre: l'Ivan és capturat.

1984: la Fina es muda a Comillas.

2007: 11 de juny: graduació de Dària.

12 de juny: aniversari de Dària.

7 d'agost: vol de Dària a Luxembourg (18:45) - descobriment carta + diari.

8 d'agost: primer dia a Luxembourg. - descoberta fotografia i adreça + nom de l'Ivan + nit amb el Leo + robatori vella d'una fotografia.

9 d'agost: la Dària arriba a Amsterdam + recerca d'informació al despatx del Sergi i a l'hotel de la Dària. (interpretació de la notícia, informació sobre les organitzacions, interpretació de l'endevinalla i descoberta de l'escenari d'El Escorial)

10 d'agost -> (9:00): anada a Girona a parlar amb la Susanna i explicació des de la seva perspectiva sobre què va passar al viatge

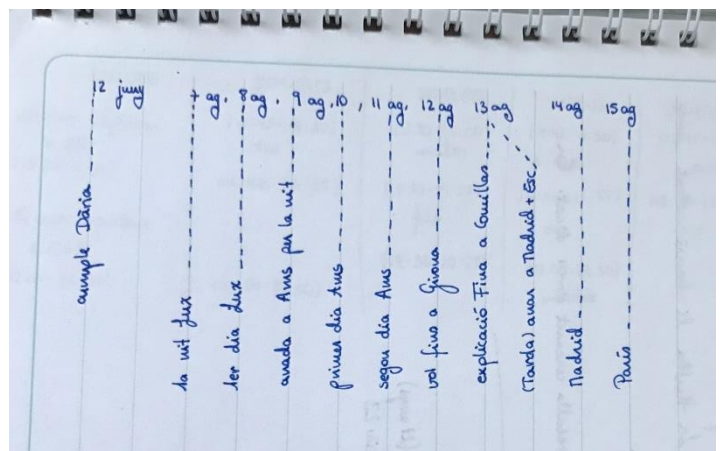
-> (19:00) Comillas i explicació Fina.

11 d'agost: marxar cap a Madrid i El Escorial

12 d'agost: anar a París + descobrir els dos mapes=descobrir les catacumbes, descoberta del quadre + carta i perla, aparició dels membres de l'organització, la Hertha, el Leo i de l'amic de l'Ivan amb la policia per detenir-los.

13 d'agost: descans

14 d'agost: tornar a casa i final.

Esquema que em vaig fer per ordenar la informació que tenia

5.3. TRAMA DEFINITIVA

La història s'inicia amb un fet clau, la desaparició de l'Ivan. És un fet breu, que deixa al lector amb la curiositat i el motiva a seguir llegint.

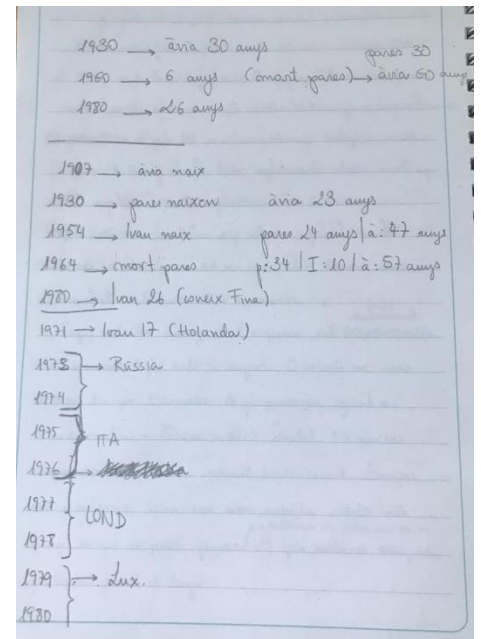
5.3.1. FETS DEL 1980

La Fina se'n va de viatge de final de carrera amb les seves amigues a Luxemburg, Amsterdam i París. De la Plaça d'Armes surt una visita guiada per la ciutat. En una de les parades, la Fina es quedarà sola en banc, on farà una fotografia de l'Ivan, un jove pintor que l'ha estat observant i dibuixant.

Els dos s'acabaran coneixent i enamorant, prenent la decisió de marxar cap a París, fets els quals la Fina mentirà a les seves amigues. Malgrat tot, els donarà la seva càmera perquè acabin de fer les fotografies del viatge i com a símbol d'afecte i amistat.

A París, l'Ivan seguirà pintant i la Fina trobarà feina del que més l'apassiona, la fotografia, i tindrà l'oportunitat d'exposar-ne, juntament amb els quadres de l'Ivan.

Aniran fent viatges per Espanya, ja que l'Ivan ja fa temps que contacta amb un gran pintor, Dalí, i finalment es decidiran a mudar-se a Cadaqués, a prop seu.

Esquema sobre la vida de l'Ivan i la seva família

5.3.1.1 El desencadenant de la problemàtica

L'Ivan, però, amaga una faceta que la Fina no sap: pinta quadres per a encobrir els traspassos de joies úniques i protegides, sense ser interceptades (són joies que estan molt buscades per unes organitzacions que les roben i venen al mercat negre).

Quan coneix a la Fina, ell està immers en un encàrrec, encobrir una perla. L'escenari d'actuació serà El Escorial.

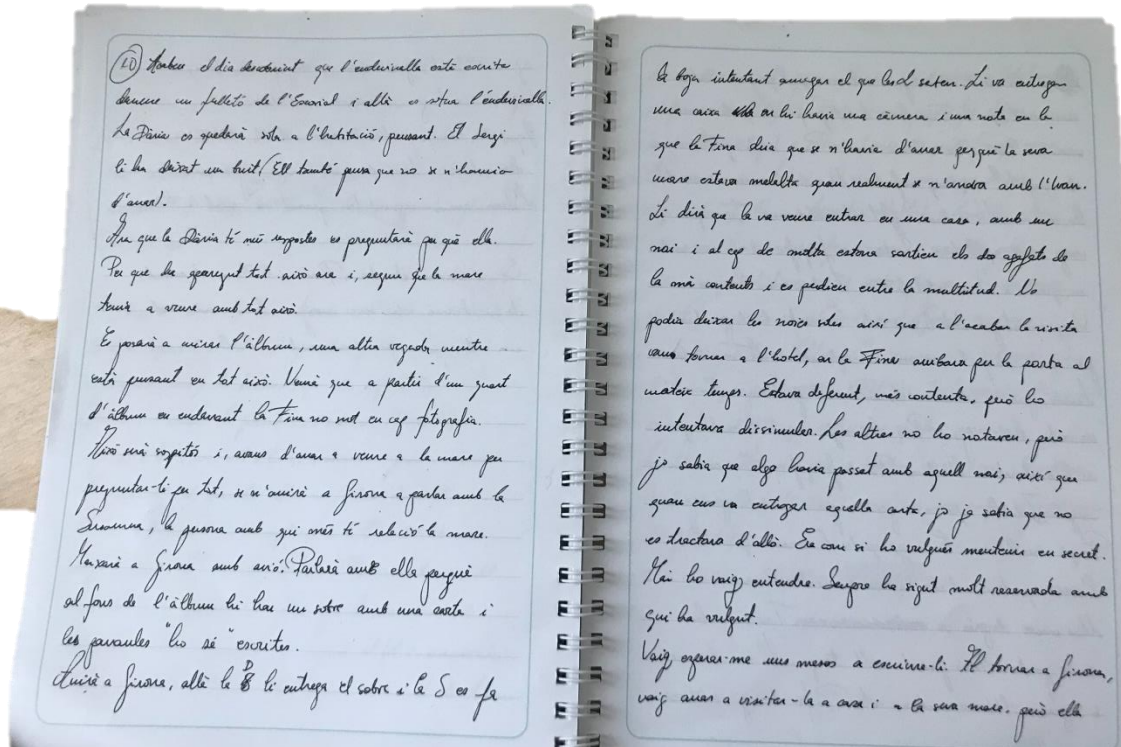
El que el posa en perill és que l'organització l'ha captat, i això vol dir que estan molt a prop de la joia, l'element que ell ha d'amagar. El dia de la subhasta idearà un pla per ocultar el quadre, i hi deixarà pistes perquè en un futur la Fina el pugui trobar.

Un dels seus amics que l'ha ajudat amb el pla se n'anirà fins a París i ja es quedarà a viure-hi, i l'altre escriurà la carta, amb una endevinalla, en un fulletó del monestir.

Finalment, l'Ivan escriurà una última carta explicant-ho tot a la Fina.

L'Ivan és raptat uns dies després. La Fina llegeix la carta.

Dos anys abans, les seves amigues li han fet arribar un àlbum amb les fotos del viatge complet, tal i com els havia dit ella, amb tots els fulletons i mapes d'on van anar. Al llegir la carta de l'Ivan, utilitzarà l'àlbum com a caixa per recollir tot el material que té.

Manuscrits previs a la redacció definitiva a ordinador

5.3.2. COM TORNEN A SORTIR A LA LLUM ELS FETS?

1. SANTANDER

- La Dària s'ha graduat de la carrera d'Història, juntament amb la seva parella, el Sergi, que ha estudiat Història de l'Art. Decideixen tallar la relació per la distància i els diferents camins que els toca agafar. El Sergi ha entrat en una empresa a Amsterdam.
- L'endemà de la graduació la Dària ha de tornar a Comillas, on celebren el seu aniversari, li regalen un collar amb una perla i, la mare, un viatge com el que va fer ella (a Luxemburg, Amsterdam i París, durant nou dies).

2. LUXEMBURG

- A l'avió, de dins de l'àlbum mentre el mirava, en cau un sobre amb una endevinalla. Està fora de context, no sap què és ni què hi fa allà. Al sobre hi ha l'adreça de Comillas escrita i per això voldrà seguir estirant del fil i descobrir on la porta.
- Darrere d'una fotografia, hi descobrirà una adreça que la portarà a la plaça d'Armes fins a un establiment, on li diran el nom d'un pintor: Ivan Renaux.

3. AMSTERDAM

- Amb el Sergi descobreixen l'existència d'unes organitzacions.
- Llegeixen la notícia de l'Escorial i surt la idea que una organització va robar el quadre de la notícia.
- Estableixen la relació amb els quadres de l'establiment de Luxemburg i el quadre robat de l'Escorial, gràcies a la imatge que hi ha a la notícia. Saben que, tot i que a la notícia no diguin el nom del pintor, és l'Ivan Renaux.
- S'adonaran que està escrita darrere d'un fulletó de l'Escorial i, per tant, l'endevinalla s'ubica en aquest context.

4. GIRONA

- La Susanna li explica la seva versió dels fets i una veritat que ha estat amagada per la Fina.

5. MADRID

- A l'Escorial descobrirà que la perla s'amaga a París.

5.4. ELEMENTS TRANSCENDENTS

Dins de la història hi apareixen petits elements que resulten transcendents perquè la trama tingui sentit, per això calia estar molt al cas que es trobessin i apareguessin quan i on calia:

1. **Carta** dels amics de l'Ivan d'El Escorial on expliquen on està amagat el quadre i les **pistes** que han deixat.
2. **Carta** de comiat que escriu l'Ivan a la Fina (la carta en si és el capítol 11, juntament amb el sobre de les pistes).
3. A la biblioteca d'El Escorial hi ha un pedestal amb fulletons que són **plànols** de París. Certs espais d'El Escorial s'han mantingut tancats des de l'incident i la biblioteca n'era un. Al descobrir en una bola del món que era a París, també descobrirà els plànol i sabrà que hi ha d'anar. Veurà que dins de cada plànol plegat n'hi ha un altre, molt semblant, però serà del París subterrani.

Dins de l'àlbum:

4. (En el sobre esgrogueït que cau de l'àlbum) **endevinalla** que escriu un amic de l'Ivan.
5. **Retall de diari** que ha deixat la Fina amb l'endevinalla.

Encàrrecs de l'Ivan	
Primera entrega (Rússia-Itàlia) (1975-1976)	
Tercera entrega (Londres-Luxemburg) (1979-1981)	
Quarta entrega (Luxemburg-Madrid) (1982-1983)	 Com saber si una perla és falsa

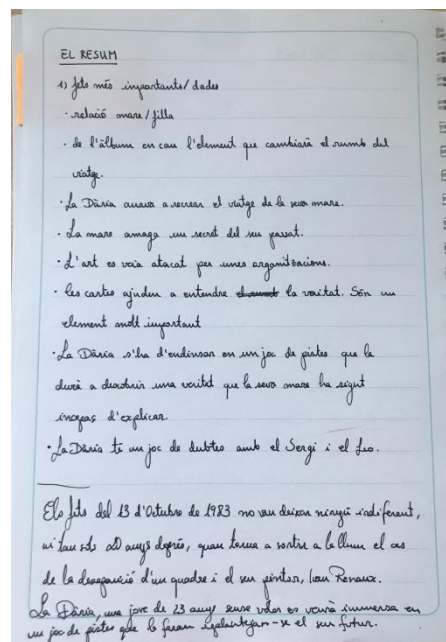
6. EL RESUM PER A LA CONTRAPORTADA

Una vegada acabada l'escriptura de la novel·la ja tenia molt de guanyat. No obstant, la cosa no s'acabava aquí, doncs un llibre acabat també consta d'una portada, il·lustracions (si s'escauen) i un petit resum a la contraportada.

Aquesta última part, juntament amb la portada, és un dels factors clau de la novel·la. Tant el disseny com l'escrit que la pesentarà és el primer que entrarà per la vista al lector, i és molt important que no el deixi indiferent.

Ha de ser l'última part de redacció, quan la novel·la ja es dona per acabada i es té clar el final i la lliçó principal.

Amb una sinopsi, el lector ha de ser capaç d'identificar els aspectes més rellevants de la història per formar-se una imatge compacta d'allò que es trobarà a les pàgines a través d'unes quantes dades.

Esbossos del resum

Així doncs, a l'hora de fer el resum vaig haver de tenir en compte tota la novel·la sencera. En un paper, vaig escriure els fets més importants d'aquesta, i els valors que volia transmetre. Una vegada feta la pluja d'idees, calia ajuntar-ho tot, de manera cohesionada i coherent, sense que revelés cap fet transcendent de la història, però que cridés l'atenció del lector.

Un consell a l'hora de redactar-lo és no desviar-se de la trama principal. Les trames secundàries no són tan importants i s'ha de reservar tota l'atenció a la problemàtica central. L'objectiu sempre és ser precís i eficaç, sense distreure el lector,

L'estructura del resum ha de ser simple i breu, sense donar més informació de la necessària. Un bon recurs és la formulació de preguntes. Amb una petita interrogació, no es desvela res i el lector es queda amb el dubte, i tot resta en mans de la seva interpretació.

Per tenir en compte què preguntar, es pot recórrer a qüestions del protagonista, com “qui és?”, “quin és el seu conflicte?”...

D'altra banda, també és interessant afegir detalls sobre l'espai-temps en el qual succeeix tot.

7. EL TÍTOL

Escollir el títol adequat. Pot semblar una tasca senzilla, però un títol no es posa aleatòriament. Ha de tenir un perquè i un significat. He descobert que no necessàriament un títol ha de ser llarg. De fet, com més curt i concís, millor. Els lectors es quedaran més amb les paraules i els serà més fàcil de reconèixer el llibre.

El títol s'ha d'escollir a consciència. Una tècnica que jo vaig utilitzar va ser el “*brain dump*”. És una eina que t'ajuda a organitzar la ment, a visualitzar totes les idees per després anar eliminant aquelles que no tenen sortida o, simplement, no quadren amb el que vols acabar mostrant.

Mentre estava escrivint la novel·la se me n'anaven acudint de diferents. Encara no sabia el final d'aquesta i, per tant, no podia saber si podia arribar a ser adequat. No obstant, jo els apuntava en una llibreta cada vegada que me'n venia un a la ment.

Vaig acabar fent una pluja d'idees i, quan tenia totes les opcions al davant, el títol definitiu va acabar sortint sol.

Tenint en compte el contingut de la història, el títol que vaig acabar escollint va ser “Cartes a l'oli”.

Els motius de la meua elecció es van veure condicionats pels següents factors:

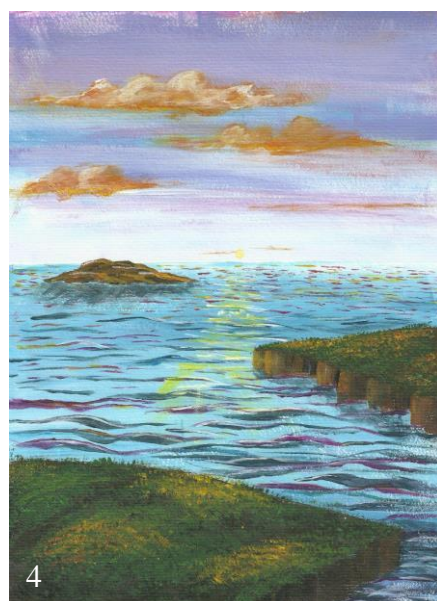
1. En la història, l'art té un paper molt important. Els quadres, la pintura... tot són elements protagonistes. A més, l'Ivan utilitzava la tècnica de la pintura a l'oli.
2. Les cartes, encara que l'estructura de la novel·la no estigui formada per aquestes, són molt importants en la comprensió de la història:
 - a. L'Ivan n'escriurà una a la Fina, per explicar-li la veritat de les organitzacions, els quadres i el seu paper.
 - b. La Fina escriurà una carta a les seves amigues a l'hora de marxar del seu viatge per anar-se'n amb l'Ivan.
 - c. La Dària, a l'últim capítol, escriu una carta al seu pare, l'Ivan. No sap si està mort, si segueix viu, i li explica la seva situació.

8. IL·LUSTRACIONS

Ja que el meu treball es titula “Literatura, una art plàstica”, a més a més d’escriure la novel·la també en vaig fer les il·lustracions. N’hi ha que no tenen res a veure amb el context, ja que simulen simplement pintures de l’Ivan.

Jo en soc l’autora, de cadascun dels dibuixos. Tots menys el primer estan pintats amb acrílic. L’altre, amb aquarel·la. Les il·lustracions estan repartides dins de la novel·la, tant al final d’un capítol com entremig. Vaig tenir en compte els successos de cada capítol i els hi vaig encabir.

Per exemple, la il·lustració 4 representa el quadre on hi ha amagada la perla, però la número 3, no té res a veure amb el que passa en el capítol on està ubicada.

9. LA PORTADA

El disseny de la portada és feina d'un il·lustrador o il·lustradora que conegui el treball i amb el qual es tingui confiança. No obstant, vaig voler realitzar-la jo a partir dels recursos de què disposava.

Vaig utilitzar l'editor Canva, una web de disseny gràfic per a la comunicació, on es poden crear infinitat de dissenys amb una gran varietat de possibilitats i eines.

A l'hora de dissenyar la portada, vaig tenir en compte diferents elements:

1. El títol és el més important.
2. Tant la contraportada com el lloc han de tenir una continuïtat, que hi hagi una coherència i cohesió gràfiques.
3. La portada ha de transmetre el to del llibre, a més de cridar l'atenció
4. Han de mostrar-s'hi identificats els símbols del llibre.

L'element més destacat de la portada és la pinzellada, clara al·lusió a l'art. Està amagant la cara, en aquest cas de la protagonista, que duu la perla penjada al coll.

El fons són lletres escrites, fent referència a les cartes que s'escriuen durant tota la novel·la. I d'aquí en sorgeix el títol.

10. CONCLUSIONS

Escriure una novel·la sembla una tasca fàcil, més si ets la que ha pensat, gestat i madurat la idea. Però no es té en compte tot el procés que hi ha darrere de cada obra escrita.

La creació de la meva primera novel·la ha sigut desafiant i costosa, però especial i emocionant. He pogut plantar cara a totes les dificultats que els escriptors i escriptores es troben en la redacció de les seves obres, des de la falta d'imaginació, la pèrdua de motivació o la confusió que pot arribar a tenir la trama si no la tens té ben clara.

M'he hagut de fer molts esquemes, milers d'escrits que cada vegada tornaven a recopilar tota la informació que ja tenia, per no perdre detall de tot el que ja havia ocorregut.

Esquemes dels personatges amb les seves característiques, per tal de descriure'ls d'una manera creïble, sense que hi hagués contradiccions en els comportaments.

Esquemes de cada capítol. Què és el que passa de principi a fi. Què és el que vull que ocorri en el capítol u, en el cinc o en el deu.

Escriure una novel·la significa organització, planificació i temps. Un temps que en el meu cas ha sigut un factor condicionant. Moltes vegades m'he vist subordinada al que el temps em permetia i, malgrat tot, he pogut escriure l'obra en poc més de set mesos, una tasca gens fàcil.

El meu objectiu amb aquest treball era veure i comprovar què és escriure una novel·la, des d'un principi fins al final. Volia fer-ho acompanyada de professionals que m'ajudessin en els aspectes tècnics a tenir en compte en cada obra escrita. Com he apuntat a la introducció, feia molt temps que em rondava pel cap escriure'n una, i aquest treball m'ha servit com a empenta per a posar-m'hi de veritat.

Aquest treball m'ha ajudat a veure aspectes que segurament, sola, no hagués vist, i ara, una vegada acabat, totes les novel·les que vindran ja partiran, d'almenys, una petita base.

11. BIBLIOGRAFIA EN LÍNIA

ADÈLE Paris: *Palais Royale-Musée du Louvre* [en línia] [Home/blog/curiosidades] [consulta: novembre 2021] Disponible a: <http://parisadele.com/portfolio/palais-royal-musee-du-louvre/>

DRAKE Lindsay Daniel, 08/05/2018: *10 Things You Did'nt Know About Luxembourg* [en línia] [consulta: agost 2021] Disponible a: <https://theculturetrip.com/europe/luxembourg/articles/10-things-you-didnt-know-about-luxembourg/>

DRAKE Lindsay Daniel, 10/05/2018: *10 Non-touristy Things To Do In Luxembourg* [en línia] [consulta: agost 2021] Disponible a: <https://theculturetrip.com/europe/luxembourg/articles/10-non-touristy-things-to-do-in-luxembourg/>

DRAKE Lindsay Daniel, 14/02/2020: *The Best Bars in Luxembourg City* [en línia] [consulta: agost 2021] Disponible a: <https://theculturetrip.com/europe/luxembourg/articles/the-top-10-bars-in-luxembourgcity/>

GENERALITAT DE CATALUNYA: *MUME, Museu Memorial de l'Exili* [en línia] [consulta: abril 2021] Disponible a: https://museuexili.cat/index.php?option=com_content&view=article&id=12&Itemid=83&lang=ca

HOWELL Douglas, 2021: *10 De Las Más Bellas Estaciones De Metro De Art Nouveau En París* [en línia] data d'actualització: gener 2022 [consulta: novembre 2021] Disponible a: <https://www.yourtripagent.com/5627-10-of-most-beautiful-art-nouveau-metro-stations-in-paris>

NATIONAL GEOGRAPHIC, 19/09/2013: *Los Artistas que embellecieron El Escorial* [en línia] [consulta: agost 2021] Disponible a: https://historia.nationalgeographic.com.es/a/artistas-que-embellecieron-escorial_7633

NY HABITAT, 28/08/2012: *Arte en tránsito: Estaciones del Metro de París* [en línia] [consulta: novembre 2021] Disponible a: <https://www.nyhabitat.com/sp/blog/2012/08/28/arte-estaciones-metro-paris/>

PATRIMONIO NACIONAL: *Salas Capitulares* [en línia] [consulta: agost 2021] Disponible a: <https://www.patrimonionacional.es/visita/real-sitio-de-san-lorenzo-de-el-escorial/espacios/salas-capitulares>

PATRIMONIO NACIONAL: *El recinto, Real Biblioteca del Monasterio de san Lorenzo de El Escorial* [en línea] [consulta: agost 2021] Disponible a: <https://rbme.patrimonionacional.es/home/Sobre-la-Biblioteca/Salon-Principal/El-recinto.aspx>

Pinterest [en línea] [consulta: juny 2021] Disponible a: <https://www.pinterest.es/pin/122793527331042557/>

PLA Daniel, 05/12/2019: *Qué ver en Luxemburgo, los 10 imprescindibles* [en línea] [consulta: juny 2021] Disponible a: <https://www.edreams.es/blog/10-cosas-que-hacer-en-luxemburgo/>

RENFE: *Las cinco estaciones más especiales del metro de París* [en línea] [Home/blog/curiosidades] [consulta: noviembre 2021] Disponible a: <https://www.renfe-sncf.com/es-es/blog/curiosidades/5-estaciones-metro>

REVISTA DE ARTE, 8/05/2011: *Así trabaja el Grupo de Patrimonio Histórico de la Guardia Civil* [en línea] [consulta: diciembre 2021] Disponible a: <https://www.revistadearte.com/2011/05/08/obras-de-arte-desaparecidas-robadas/>

ROSANNE, agost de 2019: *Cinco cosas que puedes aprender del reverso de un cuadro* [en línea] [consulta: juny 2021] Disponible a: <https://www.catawiki.com/es/stories/5161-5-cosas-que-puedes-aprender-del-reverso-de-un-cuadro>

SARA, 21/11/2016: *Visitar las catacumbas de París: “el imperio de la muerte”* [en línea] [consulta: octubre 2021] Disponible a: <https://saltaconmigo.com/blog/2016/11/visitar-catacumbas-de-paris/>

SECRETOS DE MADRID, 29/08/2013: *La “sala de los secretos” en El Escorial* [en línea] [consulta: agost 2021] Disponible a: <https://www.secretosdemadrid.es/la-sala-de-los-secretos-en-el-escorial/>

TISCAR, Clara, 2019: *Cinco defectos que deben tener tus personajes* [en línea] [consulta: maig 2021] Disponible a: <https://claratiscar.com/5-defectos-que-deben-tener-tus-personajes/>

VARGAS, Sofía, 3/05/2019: *La historia detrás de los icónicos letreros “art nouveau” del metro de París* [en línea] [My modern met en Español] [consulta: noviembre 2021] Disponible a: <https://mymodernmet.com/es/letreros-art-nouveau-metro-paris/>

VIAJEROS BLOG, 22/10/2011: *Catacumbas de París, el subsuelo de la muerte* [en línea] [consulta: octubre 2021] Disponible a: <https://viajerosblog.com/catacumbas-paris.html>

WRITER Contributing, 1/02/2019: *Técnicas de Dalí* [en línea] [consulta: juny 2021] Disponible a: <https://www.geniolandia.com/13173183/tecnicasde-dali>

- BIBLIOGRAFIA

Cómo narrar una historia. De la imaginación a la escritura, 2013: todos los pasos para convertir una idea en una novela o un relato. Col. Guías del escritor. Alba Editorial, s.l.u.